

[Vesterager.]

et Embede, giver han ogsaa Forstand. Naar man udvælger en Mand, maa man mene, at han kan bestride Opgaven, og det skal vel ikke først undersøges gennem en Aarrække, om han egner sig dertil. Et saadant Standpunkt er i Virkeligheden ganske uholdbart. Man maa være klar over, hvor man henter de Kræfter fra, som skal føre dette Lovforslag og dets Tanker ud i Livet.

Naar man ser paa den Udvikling, der er foregaaet gennem de forskellige Inspektioner, synes jeg, der er god Grund til at være forsigtig paa dette Omraade. Jeg fremhævede i Gaar, hvorledes det f. Eks. var gaaet med Gymnastikinspektionen, hvor man møder med en Gymnastikinspektør i Spidsen for 23 Assistentter; ligeledes er der en Sanginspektør, som ogsaa har en hel Del Hjælp, en Haandgerningsinspektrice og en Tegneinspektør foruden alt det andet, man har, det virkelige faglige Tilsyn med den lærde Skole og Realskolen og Ministeriets Konsulent i Skolesager. Vi saa paa det allerede i den store Skolekommission og var ængstelige ved hele denne Udvikling, der var ved at foregaa, og skønt der fra visse Sider i Skolekommissionen blev henvist til Bevillinger paa Finansloven, som skulde betale den Merhjælp, Amtsskolekonsulenterne tænkte at skulle have, var der forskellige — deriblandt jeg, som slet ikke vilde gaa med dertil —, der var imod og meget klart fremhævede i Bemærkningerne, at det var ikke noget, man maatte give Anvisning paa, nej tværtimod, her maatte man gaa frem med den allerstørste Forsigtighed.

Jeg er endvidere noget forundret over, at det ærede Medlem kan tale, som om der ikke var nogen Fare ved denne Udvikling, eftersom det ærede Medlem nylig har været med til at afslutte Lønningskommissionens Arbejde og dér har set, hvorledes Stigningen foregaa, og det ærede Medlem oven i Købet er Statsrevisor og derved har Lejlighed til at se langt klarere end vi, hvilke Bevillinger der falder paa Finansloven. Og naar han med sit Søgelys som Statsrevisor ikke kan opdage den Fare, der er i disse Bevillinger, kan man vel ikke forlange, at vi, der i Mod-sætning til ham gaar rundt i Halvmørke, altid skal være saa klar over, hvorledes disse Forhold kan komme til at udvikle sig.

Jeg har sagt dette saa tydeligt, fordi

det for mig er og i adskillige Aar har været af afgørende Betydning. Jeg vil ikke gerne være kneben overfor Skolen som saadan, men jeg vil ikke have, at de store Midler, der bevilges til Skolevæsenet, skal gaa til unødigt Administration, til Oprettelse af nye Kontorer og til Skriverier, for det er ikke det, vi trænger til i Skolen. Det, vi trænger til at faa, er virkelig dygtige, uddannede Lærere, som kan faa Lov at arbejde under gode Vilkaar, saaledes at de Midler, der bliver stillet til Raadighed, kan blive anvendt i praktisk Øjemed i den Skole, som vi alle sammen gerne vil have saa god som muligt.

Om det, der har været Stridsspørgsmaalet paa mange Møder og ogsaa her i Salen, nemlig Spørgsmaalet om det gejstlige Tilsyn, har jeg ikke saa meget at sige. Jeg skal kun overfor det ærede Medlem Hr. Povlsen sige, at jeg ved ikke af, at der har været Urafstemning mellem Præsterne, og jeg synes derfor, det er saare vanskeligt at afgøre, om der er et stort Flertal af Præster, der ønsker at være fri for dette Tilsyn — men det kan være, jeg har overset det. Det er jo ikke saadan med disse Urafstemninger; Lærernes Urafstemning faldt ikke saadan ud, at den just skabte særlig Klarhed over Lærernes Stilling. Jeg tror, vi gør klogt i at lovgive ud fra den Betragtning, at vi gerne vil gøre det saa godt som muligt og kæmpe for vore Anskuelser uden Hensyn til, om der er et Flertal af Lærere eller et Flertal af Præster, der staar bag de Krav, vi stiller.

Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne læse nogle Linier op af den store Skolekommissions Betænkning — Side 367 —, hvor en saa betydelig Mand som Biskop Sørensen udtaler sig. Jeg synes, at disse Udtalelser fra en saa betydelig Skolemand har netop sin særlige Interesse og Værdi, naar vi ser paa det foreliggende Lovforslag. Thi Biskop Sørensen var jo med til at foreslaa, at det gejstlige Tilsyn skulde falde bort. Men man maa jo rigtignok saa være klar over, hvad Forudsætningen for hans Standpunkt var. Han siger her:

„Forudsætningen for Mindretallets Stilling er altsaa, at *hele* Skolekommissionen fremgaa ved umiddelbart Valg af de dertil berettigede Vælgere. Brister denne Forudsætning ved, at man — som